

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 16. 3. 2017

Číslo: Ročník 27 (2017), Číslo 1

Sekce: Nové trendy

Název článku: Koncepce celoživotního vzdělávání knihovníků

Autor: Bohdana Hladíková

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20170111>

Koncepce celoživotního vzdělávání knihovníků

Bohdana Hladíková

Koncepce celoživotního vzdělávání knihovníků (CŽV). In: *Informace pro knihovny* [online]. Praha: Národní knihovna ČR, 2016 [cit. 2017-01-17]. Dostupné z: <http://ipk.nkp.cz/docs/celozivotni-vzdelavani/koncepce-czv-pdf>

Přípravám koncepce předcházely úvahy o tom, jaké kvalifikační požadavky by měly být kladeny na knihovníky na odborných knihovnických místech a jak by se měla knihovnická komunita postavit k nutnosti adaptovat pracovníky knihoven na proměny odborných požadavků a nové trendy ve vývoji oboru. Požadavek na její vypracování se tak stal i jedním z bodů Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta 2011–2015.[1]

Po řadě složitých jednání a připomínkových řízení byla definitivní verze **Koncepce celoživotního vzdělávání schválena a doporučena k realizaci Ústřední knihovnickou radou na jejím 38. zasedání dne 5. prosince 2016.**

Naplnit by ji měly všechny knihovny evidované Ministerstvem kultury ČR, i když pro nejmenší knihovny to bude nejspíš poměrně obtížné. Materiál se netýká všech zaměstnanců knihoven, řeší pouze odborné pracovníky, kteří jsou pro tyto účely definováni bodem 2.03.01 přílohy Katalogu prací ve veřejných službách a správě.[2]

Koncepce se rozpadá do šesti okruhů, dva z nich však můžeme označit za stěžejní. Prvním je požadavek, aby na odborných knihovnických pozicích pracovali pouze lidé s prokázaným odborným vzděláním. Tohoto cíle má být dosaženo do 15 let. Nabízí se zde několik možností, jak toho dosáhnout: studiem oborové školy nebo složením zkoušky v Národní soustavě kvalifikací (NSK), poslední možností je více než desetiletá praxe na dané pozici. Volba způsobu získání kvalifikace je ponechána na dohodě konkrétního zaměstnance a zaměstnavatele.

Úkolem profesních sdružení (SKIP, SDRUK), Národní knihovny ČR (NK ČR), Moravské zemské knihovny (MZK) a krajských knihoven je připravit pro všechny typové pozice jednotné obsahy kurzů, které by usnadnily přípravu na složení zkoušek v NSK, a následně zahájit i jejich realizaci.

Požadavek na odborné vzdělání se bude dotýkat především nově přijímaných zaměstnanců a těch, kteří v rámci jednoho zaměstnavatele chtějí změnit pozici. Není totiž příliš pravděpodobné, že by zaměstnavatelé měli zájem přijímat jiné zaměstnance s odlišným vzděláním a vzápětí je vysílat za doplněním kvalifikace.

Naopak požadavky na pravidelné obnovování kvalifikace, její prohlubování a rozšiřování se dotknou všech knihovníků. Inovačními kurzy v rozsahu 6-30 hodin by jednou za pět let měl projít každý knihovník. Před NK ČR, MZK a krajskými knihovnami stojí úkol připravit jejich obsahy a od roku 2018 také zahájit jejich konání.

K rozšíření záběru o kompetence z jiných oborů mají sloužit specializační kurzy. Ty by měly mít garantovanou kvalitu a v daném pětiletém období mohou nahradit absolvování inovačních kurzů. Systém akreditace specializačních kurzů má být připraven do roku 2019. Od následujícího roku mají být spuštěny samotné vzdělávací akce.

Příprava a realizace vzdělávacích aktivit bude pro zastřešující organizace pracovně náročná a finančně nákladná. Text koncepce se proto věnuje i předpokládaným zdrojům financování. U tvorby obsahů kurzů počítá především s dotacemi z podprogramu VISK 1, u vzdělávacích akcí je to kromě statutární činnosti zejména účastnický poplatek.

Mezi další cíle, které si koncepce klade, patří udržení kombinované formy studia na všech oborových vysokých školách a snaha ovlivňovat studijní programy tak, aby respektovaly požadavky praxe.

Předpokladem pro naplňování cílů koncepce je přijetí společných principů personální práce knihovnami, proto je Národní knihovna ČR pověřena přípravou návrhu doporučení pro personální práci v knihovnách s důrazem na

celoživotní vzdělávání.

Posledním, možná nejdůležitějším bodem je pravidelné vyhodnocování koncepce a její přizpůsobení aktuálním možnostem a potřebám.

Koncepci celoživotního vzdělávání knihovníků včetně souvisejících strategických materiálů naleznete na webu Knihovnického institutu v sekci Vzdělávání: <http://ipk.nkp.cz/akce/vzdelavani>.

Kontakt na autorku: bohdana.hladikova@svkhk.cz

[1] <http://ipk.nkp.cz/legislativa/koncepce-strategie-deklarace>

[2] <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=71458&nr=222~2F2010&rpp=15#local-content>

© 2000-2010 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz